

Βρυξέλλες 15 Μαΐου 2011

Προς: Olli Rehn, Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής και μέλος της Επιτροπή υπεύθυνο για Οικονομικές και νομισματικές Υποθέσεις και το Ευρώ.

Υποψιν:

José Manuel Barroso, Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Michel Barnier, μέλους της Επιτροπής υπεύθυνου για Εσωτερική Αγορά και Υπηρεσίες
Janez Potočnik, μέλους της Επιτροπής υπεύθυνου για το
László Andor, μέλους της Επιτροπής υπεύθυνου για Εργασία, Κοινωνικές Υποθέσεις και Συμπερίληψη.

Αγαπητέ κ. Rehn,

Ως μέλος της «Τρόικα», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα) είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό των όρων του δανείου για την Ελλάδα, την Πορτογαλία και άλλες χώρες που λαμβάνουν δάνεια διάσωσης στο πλαίσιο της κρίσης του δημόσιου χρέους.

Αυτές οι συνθήκες, οι οποίες έχουν επικριθεί ευρέως για την έμφαση στην περικοπή των κρατικών προϋπολογισμών, περιλαμβάνουν στις περιπτώσεις της Ελλάδας και της Πορτογαλίας μεγάλης κλίμακας ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ύδρευσης. Πιστεύουμε ότι αυτή η προϋπόθεση ιδιωτικοποίησης είναι απαράδεκτη και υπονομεύει σοβαρά το δικαίωμα στο νερό.

Το γεγονός ότι η Επιτροπή (ως μέρος της Τρόικας), επέμεινε στην ιδιωτικοποίηση της ύδρευσης φαίνεται επίσης να είναι κατά παράβαση της δήθεν ουδετερότητας της ΕΕ σχετικά με το ζήτημα της δημόσιας ή ιδιωτικής ιδιοκτησίας και της διαχείρισης των συλλογικών υπηρεσιών ύδατος (άρθρο 345 της ΤFEU και άρθρο. 17 1 της οδηγίας 2006/123/EC σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά).¹

Στην περίπτωση της Πορτογαλίας, οι όροι της Τρόικας περιλαμβάνουν την ιδιωτικοποίηση της κρατικής εταιρείας ύδρευσης, Aguas do Portugal. Για την Ελλάδα, το πακέτο της τρόικας περιλαμβάνει έναν μακρύ κατάλογο των εταιρειών που η χώρα πρέπει να πουλήσει, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών του νερού για την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Το επιχείρημα είναι ότι αυτά τα μέτρα ιδιωτικοποίησης θα δημιουργήσουν έσοδα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους, ενώ ο ιδιωτικός τομέας συνεχίζει να παρέχει την υπηρεσία. Αυτό είναι απαράδεκτο σε μια κατάσταση κρίσης, καθώς οι εταιρείες θα αγοραστούν στην χρηματιστηριακή τους τιμή και όχι στην τιμή των άγιων αξιών τους. Στη Θεσσαλονίκη, η εταιρεία έχει συνεισφέρει καθαρά κέρδη στον προϋπολογισμό της

¹ Το άρθρο 345 της Συνθήκης της ΕΕ (πρώην άρθρο 295 ΕΚ), αναφέρεται ότι η Επιτροπή οφείλει να είναι ουδέτερη σε δημόσια ή ιδιωτική ιδιοκτησία των εταιρειών: «Οι Συνθήκες δεν προδικάζουν με κανένα τρόπο τους κανόνες των κρατών μελών που διέπουν το καθεστώς ιδιοκτησίας.» Άρθρο 345 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 295 ΕΚ)

πόλης, ενώ η τιμή εξαγοράς του 40% των δικαιωμάτων του κεφαλαίου και διαχείρισης που πωλούνται δια της βίας θα ανέλθει σε μόλις τρία χρόνια από τα κέρδη. Όπως δείχνει η νέα έκθεση "Το δικαίωμα μας στο νερό - μελέτες περιπτώσεων λιτότητας και ιδιωτικοποιήσεων στην Ευρώπη", η εμπειρία του πραγματικού κόσμου σε σχέση με την ιδιωτικοποίηση του νερού είναι πολύ διαφορετική:

«Οι υπηρεσίες χειροτερεύουν, οι θέσεις εργασίας χάνονται, και τα ιδιωτικά μονοπώλια απολαμβάνουν φουσκωμένα κέρδη για δεκαετίες, ενώ το ποσό των χρημάτων που καταβάλλονται από τους ιδιώτες αγοραστές είναι πάντα πολύ κατώτερο των προσδοκιών. Δεν είναι καλές οικονομικές πρακτικές»²

Σε ένα πλαίσιο όπου τα σκληρά μέτρα λιτότητας έχουν οδηγήσει σε απώλεια εισοδήματος, απώλεια θέσεων εργασίας και εκτεταμένη φτώχεια, η ιδιωτικοποίηση (που συνήθως οδηγεί σε υψηλότερες τιμές που υπονομεύουν την πρόσβαση στις υπηρεσίες) απειλεί ευθέως το δικαίωμα στο νερό.³ Η έκθεση δείχνει επίσης ότι τα μέτρα των ιδιωτικοποιήσεων επιβάλλονται από τα πάνω παρά τη διαδεδομένη αντίθεση της κοινής γνώμης, σε παραβίαση του δικαιώματος στη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων σχετικά με υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.

Τα προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων επιβάλλονται σε μια εποχή που η όρεξη για την ιδιωτικοποίηση του νερού μεταξύ των δήμων είναι εδώ και πολύ καιρό χαμηλή λόγω των απογοητευτικών εμπειριών σε όλη την Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Ένας αυξανόμενος αριθμός πόλεων επιλέγουν την επαναδημοτικοποίηση, έχοντας δοκιμάσει την ιδιωτικοποίηση, συμπεριλαμβανομένου και του Παρισιού, στο οποίο καταγράφηκε, ως αποτέλεσμα, μείωση των τιμών και βελτίωση των υπηρεσιών.⁴

Η επιβολή από τα πάνω προς τα κάτω της ιδιωτικοποίησης του νερού στο πλαίσιο μιας βαθιάς οικονομικής κρίσης είναι όχι μόνο εσφαλμένη κοινωνικά και οικονομικά, αλλά αποκαλύπτει αντιδημοκρατική χάραξη πολιτικής σχετικά με την πιο ζωτικής σημασίας όλων δημόσια υπηρεσία. Επιβάλλοντας την ιδιωτικοποίηση της ύδρευσης (ως μέρος της Τρόικας) για τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φαίνεται να παραβιάζει τη νομοθεσία της ΕΕ και την αρχή της επικουρικότητας, μια προσέγγιση, η οποία το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θα ήταν πιθανόν να καταδικάσει.

Είναι σε αυτό το πλαίσιο, που σας ζητάμε λοιπόν να εγγυηθείτε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αποσύρει τα αιτήματα αυτά και θα απέχει από κάθε περαιτέρω πίεση για να επιβάλει προϋποθέσεις ιδιωτικοποίησης του νερού για την Ελλάδα, την Πορτογαλία και οποιαδήποτε άλλη χώρα που μπορεί να προβεί σε διαπραγματεύσεις με την Τρόικα και στο μέλλον. Ομοίως, πέρα από την Τρόικα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ασκήσει πίεση στην Ιταλία και ίσως και

² Our Right to Water – Case studies in Austerity and privatization in Europe, ed. by D. Hall and M. Karunanathan, Blue Planet Project, EPSU, PSIRU, Food and Water Europe

³ Όπως έχει αναγνωρισθεί από την Ευρωπαϊκή Χάρτα 2001 για τους υδατικούς πόρους και τον Ιούλιο του 2010 από το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το δικαίωμα στο νερό και την υγιεινή.

⁴ Remunicipalisation – Putting water back into public hands, ed. by M. Pigeon, D. McDonald, S. Kishimoto and O. Hoedeman, Municipal Services Project, Transnational Institute and Corporate Europe Observatory, March 2012

άλλες χώρες (στο πλαίσιο των προγραμμάτων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων) για την ιδιωτικοποίηση των τοπικών δημοσίων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχουν πόσιμο νερό και αποχέτευση. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω, η πίεση αυτή είναι εσφαλμένη, αντιδημοκρατική, έρχεται σε αντίθεση με τις Συνθήκες της ΕΕ και πρέπει να τερματιστεί αμέσως.

Αναμένοντας την απάντησή σας
Ευλικρινώς,

Água é de todos (Portugal)
Aquattac
ATTAC Hungary
ATTAC Spain
Berliner Wassertisch (Germany)
Blue Planet Project
Coordination Eau Ile de France
Corporate Europe Observatory (CEO)
Council of Canadians
La Coordination Rhône-Méditerranée des Associations des Usagers de l'Eau (CRAUE)
Ecologistas en Accion (Spain)
European Federation of Public Service Unions (EPSU)
Food and Water Europe
France Libertés
Gemeingut in BürgerInnenhand (Germany)
Ingenieres Sin Fronteras (Spain)
Italian Forum of Water Movements
Movement 136 (Greece)
Transnational Institute (TNI)
Wasser in Bürgerhand (Germany)
Za Zemiata (Bulgaria)